

Granlund / Hankintaaikaisupyyntö koskien rakennussuunnittelun puitesopimusta

Elinvoimalautakunta 07.02.2023 § 24

Tilapalvelun vastuualue ilmoitti suunnittelupalveluiden puitesopimusjärjestelystä EU-hankintailmoituksella nro 407191. Puitejärjestely on ajalle 1.11.2022 – 31.10.2024 ja siihen sisältyy kaksi vuoden mittaista jatko-optioita. Tarjouspyyntö julkaistiin Hilmassa 29.6.2022. Hankinta-asiakirjat olivat suoraan saatavilla täydellisinä, rajoituksetta ja maksutta osoitteesta <https://tarjouspalvelu.fi/vihti> tarjousten jättöaikaan 23.8.2022 klo 14.00 saakka.

Hankintailmoituksen mukaan hankintamenettelynä on avoin menettely ja tarjousten valintaperusteena on halvin hinta.

Tarjoukset pyydettiin jättämään 17.12.2020 klo 16.00 mennessä.

Määräaikaan mennessä tarjouksensa jättivät:

Pää- ja arkkitehtisuunnittelu

- Arkkitehdit Korolainen ja Heino
- Arkkitehdit Oy Latva ja Vaara
- Arkkitehtitoimisto Ark Aboa Oy
- Arkkitehtitoimisto Kuttner Oy
- AW2 Arcitects Oy
- FCG Finnish Consulting Group Oy
- KVA Arkkitehdit Oy
- LV-työt
- Pojekt Kuubis OU
- Rakentajain insinööritoimisto Oy
- Sitowise Oy
- Sweco talotekniikka OY
- Uki Arkkitehdit Oy
- VPL Arkkitehdit Oy
- Wsp Finland Oy

Rakennesuunnittelu

- Afry Finland Oy
- A-insinöörit Suunnittelu Oy
- Expecon Oy
- FCG Finnish Consulting Group Oy
- Ideestructura Oy
- Lehkoinen solutions Oy
- Projekt Kuubis Ou
- Sitowise Oy
- Sweco Talotekniikka Oy
- Vahanen suunnittelupalvelut Oy
- WSP Finland Oy

LVI-suunnittelu

- FCG Finnish Consulting Group Oy
- GHS Group Oy
- Granlund Oy
- Hepacon Oy
- LVI- insinööritoimisto Vahvacon Oy
- Rakentajain insinööritoimisto Oy
- Raksystems insinööritoimisto Oy
- Sitowise Oy
- Sweco Talotekniikka Oy
- Äyräväinen OY

Sähkösuunnittelu

- FCG Finnish Consulting Group Oy
- GHS Group Oy
- Granlund Oy
- Hepacon Oy
- Insinööritoimisto Stacon Oy
- Insinööritoimisto Techniplan OY
- Karawatksi Oy
- Planproof Oy
- Sitowise Oy
- Sweco talotekniikka Oy
- Sähköinsinööritoimisto SHS Oy
- Thelec Oy
- Äyräväinen Oy

Hankinnan kuvaukset

Tulevalla puitesopimuskaudella suunnittelukohteet ovat pääsääntöisesti tilamuutos- ja korjaushankkeita sekä sisäilmakorjauksia.

Sähkösuunnittelutehtävät ovat vaatimusluokaltaan pääosin tavanomaisia rakennussuunnittelutehtäviä. (Suunnittelutehtävien vaatimusluokat YM1/601/2015)

Suunnittelutehtävien laajuus ja sisältö sovitaan työn hankekohtaisesti.

Pää- ja arkkitehtisuunnittelu

Kohteeseen nimetty pääsuunnittelija toimii Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena pääsuunnittelijana.

Suunnittelutehtävissä noudatetaan pääsuunnittelun tehtäväluettelon PS18 sekä arkkitehtisuunnittelun tehtäväluettelo ARK18.

Rakennussuunnittelu

Suunnittelutehtävissä noudatetaan Rakennesuunnittelun tehtäväluetteloa RAK 18.

LVIA-suunnittelu

Suunnittelutehtävissä noudatetaan Talotekniikan suunnittelutehtävien TATE18 tehtäväluetteloa.

Sähkösuunnittelu

Suunnittelutehtävissä noudatetaan Talotekniikan suunnittelun tehtäväluetteloa TATE18.

Tarjousten käsittely

Tarjoukset avattiin 23.8.-22, jonka jälkeen tarkastettiin niiden tarjouspyynnön mukaisuus. Tarjousten vertailuperusteena oli henkilöryhimittäinen veloitus hinta. Mukaan vertailuun laskettiin yhteen SKOL01, SKOL02 ja SKOL03 henkilöryhmien veloitushinnat. Summa jaettiin kolmella ja saatu luku oli tarjouksen vertailulukuna. Valintaperusteena on tarjouspyynnön mukaisesti halvin hinta.

Hankintailmoituksen mukaisesti kullekin suunnittelualalle valitaan kolme puitesopimuskumppania.

Valmistelija etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 5741 913

Esittelijä Tekninen johtaja Matti Kokkinen

Ehdotus Elinvoimalautakunta päättää

- 1) valita tarjouspyynnössä esitettyjen suunnittelutehtävien puitesopimuskumppaneiksi seuraavat yritykset :

Pää- ja arkkitehtisuunnittelu

- Projekt Kuubis OU
- Rakentajain insinööritoimisto Oy
- Arkkitehtitoimisto Kuttner Oy

Rakennesuunnittelu

- Projekt Kuubis Ou
- Ideestructura Oy
- Sweco Talotekniikka Oy

LVIA-suunnittelu

- GHS Group Oy
- Rakentajain insinööritoimisto Oy
- Sweco Talotekniikka Oy

Sähkösuunnittelu

- Sähköinsinööritoimisto SHS Oy
- Thelec Oy

- Planproof Oy
- 2) päättää hylätä suunnittelualueitaan seuraavat tarjoukset epäuskottavan yksikköhinnan perusteella:

Pää- ja arkkitehtisuunnittelu

- Arkkitehtitoimisto Ark Aboa Oy

Rakennesuunnittelu

- Afry Finland Oy
- FCG Finnish Consulting Group Oy
- Vahanen suunnittelupalvelut Oy

LVI-suunnittelu

- Granlund Oy
- LVI- insinööritoimisto Vahvacon Oy

Sähkösuunnittelu

- FCG Finnish Consulting Group Oy
- Granlund Oy
- Sweco talotekniikka Oy

- 3) että, tilaajaa sitova sopimus syntyy vasta, kun kirjallinen hankintasopimus on allekirjoitettu.

Päätös

Lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Elinvoimalautakunta 07.03.2023 § 31
74/02.08/2023

Taustaa

Vihdin kunnan (jäljempänä myös ”Hankintayksikkö”) tilapalvelun vastuualue ilmoitti suunnittelupalveluiden puistesopimusjärjestelystä EU-hankintailmoituksella nro 407191. Puitejärjestely on kilpailutettu ajalle 1.11.2022 – 31.10.2024 ja siihen sisältyy kaksi (2) yhden (1) vuoden mittaista jatko-optiota.

Tarjouspyyntö julkaistiin Hilmassa 29.6.2022. Hankinta-asiakirjat olivat suoraan saatavilla täydellisinä, rajoituksetta ja maksutta osoitteesta <https://tarjouspalvelu.fi/vihti> tarjosten jättöaikaan 23.8.2022 klo 14.00 saakka. Tarjoukset pyydettiin jättämään 17.12.2022 klo 16.00 mennessä.

Hankintailmoituksen mukaan hankintamenettelynä on ollut avoin menettely ja tarjosten valintaperusteena on ollut halvin hinta.

Vihdin kunnan elinvoimalautakunta teki hankinnasta hankintapäätöksen ”07.02.2023 § 24, 74/02.08/2023”. Hankintapäätös annettiin tarjoajille tiedoksi 13.2.2023. Hankintapäätöksen mukaan elinvoimalautakunta päätti valita tarjouspyynnössä esitettyjen suunnittelutehtävien puistesopimuskumppaneiksi kolme (3) palveluntuottajaa per osa-alue.

Tarjouspyynnön mukaisten suunnittelutehtävien osa-alueet olivat 1) Pää- ja arkkitehtisuunnittelu, 2) Rakennesuunnittelu, 3) LVIA-suunnittelu ja 4) Sähkösuunnittelu.

Lisäksi hankintapäätöksen mukaan elinvoimalautakunta päätti hylätä hankintapäätöksessä yksilöidyt tarjoukset suunnittelualueittain epäuskottavan yksikköhinnan perusteella.

Granlund Oy on 24.2.2023 tehnyt hankintapäätöksestä oikaisuvaatimuksen. Granlund Oy katsoo oikaisuvaatimuksessaan, että Granlund Oy:n tarjouksessaan ilmoittamat tuntihinnat ovat uskottavia puitesopimuksen vertailuperusteena.

Perustelut

Tarjouspyynnön ehdoista ja lainsäädännöstä

Tarjouspyynnön kohdan ”Hylkäämisperusteet” (s.23) mukaan:

”Tarjouksen hylkäysperusteet ovat mm. seuraavat: [--] jos tarjoushintaa ei ole annettu yksiselitteisesti tai tarjouksessa ei ole esitetty vaadittuja hintaerittelyjä (yksikköhinnat)”. [--]

Lisäksi tarjoukset voidaan hylätä [--]

– jos tarjoushinta on niin alhainen, että on ilmeistä, ettei hankintaa myyjän taloudelliset edellytykset huomioon ottaen voida tarjouksen mukaisesti täyttää.”

Lisäksi lain julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016, ”hankintalaki”) 96 §:n 3 momentin mukaan:

”Hankintayksikkö voi hylätä hankinnan laatuun ja laajuuteen nähden hinnaltaan tai kustannuksiltaan poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen, jos tarjoajan antama selvitys ja muu toimitettu näyttö ei tyydyttävästi selitä tarjottujen hintojen tai kustannusten alhaista tasoa.”

Hankintalain hallituksen esityksen (HE 108/2016 vp s. 206) mukaan hankintayksiköllä on oltava harkintavaltansa puitteissa oikeus hylätä poikkeuksellisen alhainen tarjous esimerkiksi, jos se arvioi, että poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen hyväksyminen tarkoittaisi riskiä toimituksen laiminlyömisestä tai puutteellisuudesta. Tarjoajalta voidaan arvioida puuttuvan edellytykset hankinnan toteuttamiseen myös esimerkiksi tilanteessa, jossa hankintayksikkö arvioi tarjouksen hinnoittelun perustuneen virheelliseen käsitykseen tarjouspyynnön sisällöstä. Tarjouksen hylkääminen olisi mahdollista edelleen tilanteessa, jossa hankintayksiköllä olisi perusteltu syy uskoa, että alhaisen tarjoushinnan syynä on tarjoajan tarkoitus tarjoushinnan myöhempään nostamiseen.

Tarjouksen hylkäämistä poikkeuksellisen alhaisen hinnan perusteella on käsitelty myös oikeuskäytännössä.

Tapauksessa MAO:530/19 valittaja oli antanut tarjouksessaan tuntihinnaksi SKOL-ryhmien 01/E, 03 ja 05 osalta 0,01 euroa. Muiden tarjoajien antamat tuntihinnat ovat vaihdelleet SKOL-ryhmässä 01/E välillä 87–115 euroa, ryhmässä 03 välillä 70–76 euroa ja ryhmässä 05 välillä 48–56 euroa. SKOL-ryhmissä 02, 04 ja 06 valittaja on tarjouksessaan antanut tarjoushinnan, joka on ollut kymmeniä prosentteja

kalliimpi kuin toiseksi kalleimman tarjoajan antama hinta. Käytetystä laskukaavasta johtuen valittajan tarjous olisi voittanut tarjouskilpailun.

Markkinaoikeus totesi, että hankintayksikön oikeus hylätä hinnaltaan poikkeuksellisen alhainen tarjous perustuu osaltaan siihen, että hankintayksiköllä on oikeus turvata oma sopimusoikeudellinen asemansa tilanteessa, jossa sillä on syytä arvioida, että sopimuskumppani ei pysty toteuttamaan hankintaa tarjoamallaan hinnalla.

Kyseessä olleessa tapauksessa valittaja oli tarjonnut henkilöresursseja yhtäältä lähes nollahintaan ja toisaalta selvästi kalliimmalla kuin muut tarjoajat, mikä oli johtanut siihen, että valittajan tarjous oli saanut selvästi parhaat pisteet käytetyistä laskukaavoista johtuen.

Edellä esitetty huomioon ottaen markkinaoikeus katsoi, että hankintayksikkö ei ollut toiminut hankintasäännösten vastaisesti, kun se oli mainitsemillaan perusteilla hylännyt valittajan tarjouksen poikkeuksellisen alhaisen tarjoushinnan perusteella.

Granlund Oy:n tarjouksesta

Granlund Oy on sähkösuunnittelua koskevassa osa-alueessa ilmoittanut SKOL 01 -hinnaksi 1,00 €/h (alv 0 %) ja SKOL 03 -hinnaksi 1,00 €/h (alv 0 %). Oikaisuvaatimuksessaan Granlund Oy toteaa, että annetut tuntihinnat ovat puitesopimuksen vertailuperusteena uskottavat, koska Granlund Oy ei käytä kyseisiä SKOL-luokkia suunnittelussa vaan ainoastaan sopimusteknisissä asioissa (SKOL 01) sekä laadunvarmistuksessa (SKOL 03). Edelleen Granlund Oy toteaa, että edellä mainittuihin tehtäviin käytettävät työtunnit sisältyvät yrityksen hallinto- ja laadunvarmistuskuluihin eikä niitä ole tarkoitus laskuttaa suunnitteluna.

Hankintayksikkö toteaa, että Granlund Oy:n antamat hinnat kohdissa SKOL01 ja SKOL03 ovat epäuskottavia. Tarjouspyynnön mukaisissa SKOL-luokissa on kyse tehtävän vaatimustasoista ja henkilöstön pätevyydestä. SKOL01-luokkaan sisältyy työtehtävänimikkeiltään johtavat konsultit, johtavat erikoissuunnittelijat ja johtavat arkkitehdit. SKOL03-luokkaan sisältyy työtehtävänimikkeiltään konsultit, erikoissuunnittelijat ja kokeneet toimistoarkkitehdit. Hankintayksikkö ei voi pitää johtavan konsultin, johtavan erikoissuunnittelijan, johtavan arkkitehdin, konsultin, erikoissuunnittelijan tai kokeneen toimistoarkkitehdin uskottavana hintana 1,00 €/h (alv 0 %).

Hankintayksikkö katsoo, että tarjoushinnat tulisi lähtökohtaisesti olla sellaiset, joilla palveluita voitaisiin tuottaa. Hinnat tulisivat olla todenmukaiset, eivätkä nämä saisi olla poikkeuksellisen alhaiset suhteessa tuotettaviin palveluihin, jotta tarjous voitaisiin hyväksyä.

Hankintayksikkö katsoo, että Granlund Oy:n antamat poikkeuksellisen alhaiset SKOL01 ja SKOL03-luokkien yksikköhinnat ovat aiheuttaneet tämän vertailuhinnan vääristymisen suhteessa muihin tarjouksiin.

Hankintayksiköllä on perusteltu syy uskoa, että SKOL 01 – ja SKOL 03 - luokkien mukaisia töitä ei tulla tosiasiasa toteuttamaan ilmoitetun 1,00 €/h (alv 0 %) mukaisin hinnoin.

Hankintayksiköllä on tarjouspyynnössä esitettyjen hylkäämisperusteiden mukaisesti oikeus hylätä tarjous, koska tarjoushinta on niin alhainen, että on ilmeistä, ettei hankintaa myyjän taloudelliset edellytykset huomioon ottaen voida tarjouksen mukaisesti täyttää.

Valmistelija	Anna-Maria Kivikangas etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. p. 050 5741 913
Esittelijä	Tekninen johtaja Matti Kokkinen
Ehdotus	Elinvoimalautakunta päättää seuraavasti: Granlund Oy:n oikaisuvaatimus hylätään. Granlund Oy:n oikaisuvaatimus ei anna aihetta oikaista 7.2.2023 tehtyä hankintapäätöstä. Näin ollen Hankintayksikkö ei oikaise 7.2.2023 tehtyä hankintapäätöstä Granlund Oy:n oikaisuvaatimuksen johdosta.
Päätös	Elinvoimalautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.
Tiedoksi	